

Erik Johansson Winnberg

A ERIK JOHANSSON WINNBERG, född den 30 november 1696 på skogvaktar bostället Riswiken i Danderyds skeppslag, Solna socken, Uppsala län. Död den 14 april 1778 på Lunne hemman i Brunflo, Jämtlands län. Revisor och. camrerare i Svea Rikes Ständers Banque. Begravd uti Brunflo kyrka.

Erik Winnbergs levnadssaga upptecknad av honom själv och hämtad ur det sparrmanska familjearkivet lyder: "Den 30 november år 1696 är jag Erik Johansson Winnberg född på Skogs Waktare Bostället Riswiken, beläget på Djurgården, uti Danderyds skeppslag, Solna Socken och Uppsala län. In Augusti 1711 Reste jag från Stockholm till Jämtland i Väster-Norrlands Län, till min Moder Broder Krono Befallnings- mannen Hr Bertil Alander hvilken tillat mig gå Frösjö skola, att lära räkna och skriva; In Ianuarii 1716, antagen till Upbördssknfwar'é uti Jemtiand. Den 16 Julii 1718 Förordnad till Häradsskrifware öfver Jemtland. efter Fullmagt af Dito Dato.

Den 1sta Ianuarii 1719, bagaf jag mig i Herrans namn uti Äktenskap med Dygdesamma Jungfru ANNA MARIA SPARRMAN (f 1699, dotter till häradshövdingen i Brunflo Eric Sparrman och Anna Margareta Blix).

Den 3dje Nowember 1719 kl.4 eft:mid. Föddes vår lilla Dotter ANNA MARGARETA på Häradsskrifware Bostället Håkanstad i Jemtland.

Den 7de i samma månad Christnad i Brunflo Kyrka af Pastor Rhenhorn.

Faddrarna

Boigni: Hr Bertil Alander, Öfwerstinn. Fru Armira Schäckta, Krono Befallningsman Pett: Sundberg, Pastorskan Brigitta Stigman, Krono Befallningsman Anders Sundberg, Inspektorskan Christina Lang. Studiosus Hr Johan Sparrman, Jungfru Sara Christina Alander.

Den 22 december 1722 KL 6 fin. Föddes vår lilla Dotter SARA CAJSA på häradsskrifvarbostället Håkanstad.

Den 24de i samma månad Christnad i Brunflo Kyrka af Hr Prosten Rhenhorn.

Faddrarna

Prosten Hr Mag. Swen R. Rhenhorn, Fru Greta Wendla Thét, Djur-gårdswachtaren ffr Johan Ersson
Fru Cajsa Creta Sparrman, Bokhåll:n Johan Winnberg, Jungfru Maria Alander.

Den 10 Januariu 1724, Förordnad till Krono Befallningsman öfver Sollentuna och Wallentuna Härad
samt Danderyds Skeppslag i Stockholms Län, efter Fullnagt af Dito Dato.

Den 1sta Januarii 1725 Kl:8 eft. m id. Föddes vår lilla Dotter MARIA CHRISTINA, i Lahäll och Danderyds
Skn.

Den 6te Dito Christnad derstädes, af Hr Pastor Forssman.

Faddrarna

Kyrkoherden Herr Nils Forssman, Madam Gråsten. Auditeuren Hr Anders Sparrman, Madame
Christina Ekman, Contorskrifwaren Anders Winnberg, Jungfru Greta Gråsten.

Den 3 November 1725 Kl: 4 om morgonen, afsomnade i Herranom wär ällsta Dotter Anna Margareta i
Lahäll, Begrafwen i Täbby Kyrka.

Den 18 Februarii 1726 Kl 6 eft, mid. Föddes vår lilla Dotter ANNA MARGARETA i Stockholm uti Hr
Handelsman Bröms hus vid Hötorget.

Den 22 dito Christnad af Herr Pastor Schitzler.

Faddrarna

Regements Pastorn Herr Mag. Schitzler, Fru Cajsa Krafft. Lands Camrern Hr Carl Claren, Madame
Beata Boklund. Herr Baron Jac. Fredr. Horn Jungfru Rebecka Boklund.

Den 1sta September 1727 Kl.9 för. mid. Föddes vår lilla Dotter JOHANNA ELISABETH på Rissna Säteri
i Spånga Socken. 14

Den 3dje dito Christnad af Her Pastor Westman.

Faddrarna Auditeuren Hr Gustaf Normander, Fru Margareta Eritz, Borgmäst Hr Eric Kihiberg, Jungfru Magdalena Claren. Captain Hr Engelbr Lundgren, Jungfru Magdalena Lundgren.

Den 21 Oktob: 1727 Kl.' 12 eft. m. afsomnade i Herranom denna vår lilla Dotter Johanna Elisabeth Begräfwen i Täby Kyrka.

Den 20Aug.1728 Kl.9 f:mid.föddes vår lilla son ERIC på Rissna i Spånga.

Den 24 do christnad af Herr Pastor Westman.

Faddrarna

Pastorn Herr Lars Westman, Madame Cajsa Isander, Hofmäst: Herr J. Fr. v. Santén, Madame Christina Brandell. Herr Jon Bedinius Renhorn, Jungfru Christina Buchs.

Den 24 September 1728 Kl: 1 fmid. afsomnade i Herranom denne vår lille Son Eric, begräfwen i Täby Kyrka.

Den 19 Martii 1730 Kl:1 eft. mid. Föddes vår lille Son JOHAN i prostinnan Wiströms gård, på Ladugårdslandet och Fywarkaregatan.

Den 21 dito Christnad af Herr Pastor Mag: Johan Sparrman.

Faddrarna

Hr Lands Sekreter.. Olof Roselius, Fru Margareta Alsenii. Her Lieutntn Ax. Magnus Blix. Jungfru Magdalena Bussch.

Den 14 April 1731 Kl: 8 fm. blef vår lilla Dotter Maria Christina Herranom afsomnad på Tranholmen i Danderyds Sökn. Begräfwen i Täby Kyrka.

Den 20 Julii 1731 Kl:2 f m. afsomnade i Herranom vår lilla Son Johan i Stockholm, Begrafwen i Täby Kyrka.

Den 2dra September 1731 Kl: 6 om morgonen efter en swår utstånden sjukdom afsomnade i Herranom min kära hustru Anna Maria Sparrman, på Tranholmen i Danderyds Socken mig och mina 2 st små barn till största sorg och afsaknad.

Den 10de i dito Begrafwen i Täby Kyrka.

Den 25. September 1733 Blef min Saliga Hustrus Lik nedsatt i min egen köpter och murader Graf, i bemälte Kyrka, tillika med fem st mina Barns Lik.

Den 5te Februarii 1736. In gick jag andra gången ett Christeligt Äktenskap, med Fru ANNA TRANBERG. (Änkefru Anna Tranberg var dotter till kronobefallningsmannen Petter Tranberg.)

Den 12 Oktober 1736 föddes vår lilla Dotter BRITTA ELISABETH KL m/4 till 10 f mid. uti Markwards Gård på Norrmalm vid Surbrunn.

Den 13 dito Christnad af Pastorn vid Kongl:Artillenet Herr Mag. Johan Sparrman.

Faddrarna

Lieutenanten Hr Samuel Ehrengren, Fru Sara Br. Tockenström. Handelsman Hr Eric Sparrman, Jungfru Elisabeth Ehrengren.

Den 30Augusti 1738 Blef jag Befordrad till Bokhållare i Riksens Ständers Banque.

Den 3 September 1738. Föddes vår lilla Son JOHAN MAURITZ Kl: 3 f mid. på en Söndag uti Kapitin Hållings Gård wid Packartorget.

Den 5te dito Christnad af Pastorn wid Artilleriet Herr Mag. Fabritius..

Faddrarna

Cap it Wälb. Hr Anders Ekskjöld, Fru Margareta Arbin. Auskultan ten Hr Eric Sundberg, Jungfru Cathar. Lind.

Den 16 December 1738 Kl: 9 eft m. afsomnade i Herranom vår lilla Son Johan Mauritz, Begrafwen i Täby kyrka .

Den 17 November 1739 Kl:2 f mid. Föddes vår lilla Son ERIC uti Cardiduansmakaren Ambjörns Gård vid Packartorget. Den 20 dito Christnadd af Pastirn wid Kongl Artilleriet Hr Mag. Fabritius.

Faddrarna

Lieutenanten Herr Joh Fr. Alin Fri Christina Westrell Kamreraren Herr Nils Burtz, Madame Hedvig Ehrengren.

Den 18 Febr. 1742 Kl: /2 6 f mi. Föddes vår lilla Dotter JOHANNA EDLA i samma Gård

Den 20de Februar. Christnad af Capelln Hr Mag. Gjertz.

Faddrarna

Cancellie Rådet Hr Leon Klinkowström, Fru Joh:a Margareta Lindroht, Kamar Råd. Baron Rålamb Fröken Ewa Edla Gadda.

Den 1sta Februarii 1744 Kl.4 f mid afsomnade i Herranom. efter 14 dagars sjukdom vår lilla Son Eric, som var 4 år. 2 månader och 14 dagar gammal Begrafven i Täby Kyrka

Den 31sta Maj 1744 Föddes vår lilla Dotter SOPHIA LOWISA Kl.11 f mid. uti Hr Capit Ekenstiernas Gård på Blasieholmen.

Den 1sta Junii Christnad af Adjuncten i Skeppskolmen Hr Magist. Lind.

Faddrarna

Capitain Herr Georg Wallrawe. Fru Taub. Rustmästaren Hr Lindbom, Fru Bong.

Den 30 November 1746 på en Söndag Kl:5 eft. mid. Föddes vår lilla Dotter ANNA MARIA i samma Gård.

Den 2dra December Christnad af Capellanen i Skeppsholmen Hr Mag: Gjertz.

Faddrarna

Comisarien Herr Elias Bong, Madame Brita Mar Gjödle. Banco Bokhålln Hr J Calwander, Jungfru Maria Ahlström.

Den 26te Januanii 1747 Kl: 1/2 2 f mid. efter 8ta dagars häftig Sjukdom afsomnade i Herranom min kära hustru Anna Tranberg, mig och mina med henne sammanaflade fyra st små Barn, till största sorg och grämelse, Gud fröjde dess Sjal ewinnerliga.

Den 30de Dito begrafwen i min Graf i Täby Kyrka.

Den 5te Februani Kl:10 eft. mid. blef min lilla Dotter Anna Maria i Herranom afsomnad på Skånillaholm, war alenast 9 veckor. 4 dagar gammal, Begrafwen i Täby Kyrka.

Den 16de September 1747. Blef jag Revisor i Banqvens Revisions Contoir, med min forna Bokhållare Lön. Den 8de Oktober: Antagen till Älsta Revisorn därstedes dock med den yngre Revisors Lönen 450 D Silf mt.

Den 13de November mig tillagd Älsta Revisors Lönen 500 D Silf mt. Den 21 December. mig tillagd 120 D. Silfwer mt för inseendet ofwer Sedel Formulation.

Den 11 September 1751 blif jag Kamererare med Lön 850 D. Sifmt i Wexel Banquen.

Den 8de Martii 1752. In gick jag 3dje gången Äktenskap med SARA BRIGITTA ARBIN, (Winhandlaren Arbins dotter) som skjedde i Stockholm uti hennes egna Rum i Huset No 8 i Yxsmeds Gränden, emellan Waesterlång- och Stora Nygatorne, Gifwe Gud därtill sin Nåd och wälsignelse.

Den 8de April Kl: 10 eft. mid. afsomnade i Herranom min kära Dotter Anna Margareta på Ulfunda Säten i Bromma Socken.

Den 5te Dito Bisattes i Bromma Kyrka.

Den 4de Martii 1753 Begrafwen i Täby Kyrka.

Den 18de May 1753 Kl: 1/2 5 eft. mid. Föddes vår lilla Dotter ANNA ERICA 1 Stockholm, uti Yxsmeds Gränden, Huset No 8.

Den 20de dito Christnad af Comministern i Storkyrkan Herr Mag: Nils Bush.

Faddrarna

Banco Casseuren Hr Anwid Hörstedt, Fru Anna Brita Blomhjelms, Hof-qwartermästarn Herr Erik Sundberg, Jungfru Christina Ehren-gren.

Den 29de oktober: 1754 Kl: 4 till 6 f mid. Föddes vår lilla Dotter MAGDALENA GUSTAFWA i samma hus: se näst förut.

Den 31 dito Christnad af Adjuncten i Storkyrkan Herr Magist. Sven Fryxell.

Faddrarna

Kongl Secretrn Herr Eric Arbin, Fru Elisabeth Arbin, Peruk- makaren Hr Johan Capell, Madame Anna Cath. Winnberg.

Den 8de December 1755 KL 1/2 1 f mid. Afled min kära Maka Fru Sara Brigitta Arbin, efter en långsam sjukdom samt Gudi beredelse mig och de små Barnen till sorg och afsaknad.

Den 12te dito Begrafdes i Storkyrkan i Stockholm.

Den 27de Dito Nedsattes i min Graf i Täby Kyrka.

Den 21sta December 1756 Ärhölt jag på begäran Afsked ifrån Kamrerare Beställningen, i Riksens Ständers Banque enligt Herrar Fullmäktiges Protokoll af förra datum, och flyttad pd Banquens Pensions Stat att årligen i min lifstid ät,åtnjuta Ett tusende D. Siffmt.

Den 12 Julii 1758 Flyttade jag mina Barn och Hushåll ombord på ett Sundsvalls Fartyg.

Den 20de Dito Reste jag Landvägen till Sundsvall, hvarest jag den 29de dito lyckligen träffade Barnen.

Den 9de Auguste reste från Sundsvall till Jemtland.

Den 14 Dito Anlände till Backen i Brunflo Socken.

Den 13 Julii 1759 tillhandlade jag mig vice Häradshövdingen Hr Eric Gust. Wassels rätt, som han förvärvat sig till nybygget Hornsjöberg för 300 D. Kom t, dit jag sedermera flyttade.

Den 7de September 1760: In gick jag 4de gången Äktenskap med wälborna Jungfru CHRISTINA MARGARETA TRAFVENFELT, som skedde på Storwiken i Brunflo Socken, Gud gifwe oss därtill, Sin Milderika Nåd och vellsignelse.

Den 1Sde Oktob. 1761 Kl: 1/4 till Ett om morgonen Föddes vår lilla Dotter ULLRIKA på Hornsjöberg i Brunflo Socken. Den 1 7de Christnad i Brunflo Kyrka af Herr Mag. Lund.

Faddrarna

Majoren Herr Carl Hammarskjöld, Fru Christina Ruth, Lieutn Hr Alex: Magn. Planting Berglou, Pastorskan Fru Catanna Lund. Befallningsman Hr Olof Renström, Fru Catarina Elisabeth Renhorn. Sergeanten Gustaf Örbom, Jungfru Ulrika Trafvenfelt.

Den 28de Oktob. 1764 en Söndag Kl: 1/2 7 eft. mid. Föddes vår lilla Dotter CHRISTINA GUSTAFWA på Hornsjöberg.

Den 1sta Novemb: Christnad i Brunflo Kyrka af Adjuncten Hr Magist Oldberg

Faddrarna

Majoren Hr Christopher Adlersparre. Fru Magd. Planting Berglou, vice Häradshövdingen Hr Eric Tryggdahl, Fru Berit Bong, Fendriken Hr Mikael Planting Berglou, Fru Johanna Edla Winnberg. Fendrik Hr Coth: Wihl Trafvenfelt, Jungfru Margareta Nording.

Den 4de Oktob: 1767 en Söndag Kl: 7 eft. mid Föddes vår lilla son ERIC CASIMIR på Hornsjöberg.

Den 9de dito Christnad i Brunflo Kyrka, 4 Bördagen afAdjunct Hr Magist. Näsman.

Faddrarna

Lieutn Hr And. Örbom. Fru Johanna Soph. Westring. Fendrik Hr Michael Trafwenfelt Fru Catarina Granbom. Krono Befallningsman Herr Jonas Berg, Jungfru Christina Berg.

Den 29de Novemb. 1771 Kl: 8 f mid. Föddes vår lilla Dotter WENDLA CHARLOTTA på Lunne Hem man No 1 Brunflo Socken.

Den 2d' a December Christnad i Brunflo Prästgård af Hr Magister P. Westeurèn.

Faddrarna.

Captain Hr Daniel Grip, Dess Fru Ulrika Björkbom Adjuncten Herr Magist: P. Westeurèn Fru Charlotta Tegner. Landsskrifwaren Olof Granblom. Fru Björkbom i Bodal. Kammarskrifware: Hr Jon Beig, Jungfru Britta Christina Borén.

Den 8de Junli 1 774 Kl: 9 eft. inid. Föddes vår lilla Son JOHAN LUDWIG på nyssnämnda Lunne Hem man.

Den 1 Ode dito Christnad darsammastädes av Nådårs Predik. Herr Bengt Engmark.

Faddrarna.

Ingenieuren Hr Johan Tömsten. Dess Fru Lowisa Sundberg, Candidaten Hr Anders Örbom, Mademoiselle Anna Helena Örbom. Gästgifwaren Eric Olsson i Gärde. Hustru Karin Olsdotter i Lunne. Bonden Micael Jonsson i Backen, Hustru Ingri Svensdotter i Gusta"

Eric Winnberg

Eric Johansson Winn'bergs levnadssaga är en intressant men tragisk skildring av hur stor skillnad det rådde mellan stockholmstraktens hygieniska förhållanden och motsvarande ute i landsorten och sätter överlevnadsmöjligheterna i skarpaste belysning.

Av hans och Maria Sparmans sju barn överlevde endast Sara Cajs. 1 äktenskapet med Anna Tranberg fanns sex barn av vilka två överlevde. Eric Winnbergs tredje fru Brigitta Arbin födde två döttrar. Både Anna Erica och Magdalena Gustava upplevde barn- och ungdomsåren i Brunflo och överlevde fadern. På Hornsjö berg och Lunne fick Christina Margareta Trafvenfelt fem barn och alla nådde vuxen ålder.

Föga anade Eric Winnberg såsom kronobefallningsman i Vallentuna och Sollentuna härad, att han skulle både bli upphovsmannen till en stor familj med många ättlingar och tillika bli den store förgöraren av sin familj såsom smittospridare av tätorten Stockholms endemiska farsoter, som han ständigt kom i kontakt med. Familjen bodde i inledningskedet av hans karriär utanför Stockholm och borde då rimligen ha kunnat njuta av landsortens fördelar. I den trångbodda huvudstaden grasserade under 16- och 17-hundratalet epidemier av nästan endemisk karaktär, vilka skördade en tribut av skrämmande omfattning. Dödskurvorna nådde gång efter annan toppar, som ej kan förklaras med krigiska engagemang. Difterien, som varken kunde diagnosticeras eller behandlas skördade mer än vartannat gossebarns liv.

I de två första äktenskapen föddes fyra söner, alla avled i späd ålder, två blevo ej ens årsgamla. Johan dog något över ett år gammal medan AnnaTranbergs son Eric blev 4 år 2 månader och 14

dagar gammal. De räknade åren, månaderna och dagarna röjer faderns maktlösa sorg. Det var ju ett burget hem, där det knappast kunde bli tal om undernäring. Samma standard rådde i Brunflo men där fingo kyrkklockorna en annan klang än de i Täby helgedom.

Ur dödboken från Brunflo församling år 1778 hämtas ett omnämmande:

Jfr än sit afskedstagande urre Bancwen Ilar han ständigt bodt här i Församlingen och alltid wisat prof af Gudsfrucktan redlighet och ett berömmihgit uppförande. Hans hälsa har de senaste åren, så mycket wid hans höga ålder kunnat wäntas, warit tämmeligen god, tils han 8 dagar före sin död ansattes af en Hetsig Feber. Som ändade han lif d:14 1 denna månad, sedan han anbefalt sin Själ i sin trofasta Frälsaers händer.

I C. M. Brandelius' skrift om Täby talas om Erich Winnberg ss "en Högachtad och Wäl-Betrodd Crono-Befallningsman i Täby, som enligt sockenstämmobeslut 1733 fick sig tilldelad en gravplats i kyrkan på grund av att han år 1730 skänkte en sockne-Budskalck, en psalmbok och en handbok till kyrkan, böcker som tillsammans kostat 15 dir k:m~'nt. Den lilla fbrg~'llda kalken 15 lod tung mcd paten kostade 40 dlr k:m~'nt, en aktningssvärd summa på den tiden." 5. E. Vingedal nämner i sin lilla skrift "Gravhällarna i Täby kyrka" Anna A. Sparr-mans grav på okänd plats i stora gången (1733) liksom Erick Winberg "Crono-Befal]-ningsman" (1735) samt Erich Winnberg "Bancobokhållare" (1745) också gravar på okänd plats i stora gången.

Det råder inget tvivel om, att det är fråga om en och samma grav, den stora dubbelgrav, som Eric Johansson Winnberg den 25 sept. 1733 talar om såsom "min egen köpter murader Graf" i Täby kyrka. Här gäller det håll nr 11 bestående av två stora kalkstenar försedda med spår av tre nedsänkta fält med nu till stor del utnött text. Texten på den övre tavlan lyder:

CHRISTUS ÄR MITT LIF

OCH DÖD ÄR

MIN WINNING

Eric Johansson Winnberg själv ligger tillsammans med sin fjärde fru Christina Margareta Trafvenfelt begravnen i Brunflo kyrka.

Eric Johansson Winn'bergs levnadssaga är en intressant men tragisk skildring av hur stor skillnad det rådde mellan stockholmstraktens hygieniska förhållanden och mot-svarande ute i landsorten och sätter överlevnadsmöjligheterna i skarpaste belysning.

Av hans och Maria Sparmans sju barn överlevde endast Sara Cajsa. 1 äktenskapet med Anna Tranberg fanns sex barn av vilka två överlevde. Eric Winnbergs tredje fru Brigitta Arbin födde två döttrar. Både Anna Erica och Magdalena Gustava upplevde barn- och ungdomsåren i Brunflo och överlevde fadern. På Rornsjö berg och Lunne fick Christina Margareta Trafvenfelt fem barn och alla nådde vuxen ålder.

Föga anade Eric Winnberg såsom kronobefallningsman i Vallentuna och Sollen-tuna härad, att han skulle både bli upphovsmannen till en stor familj med många ättlingar och tillika bli den store förgöraren av sin familj såsom smittospridare av tätorten Stockholms endemiska farsoter, som han ständigt kom i kontakt med. Familjen bodde i inledningsskedet av hans karriär utanför Stockholm och borde då rimligen ha kunnat njuta av landsortens fördelar.

I den trångbudda huvudstaden grasserade under 16- och 17-hundratalet epidemier av nästan endemisk karaktär, vilka skördade en tribut av skrämmande omfattning. Dödskurvorna nådde gång efter annan toppar, som ej kan förklaras med krigiska engagemang. Difterien, som varken kunde diagnosticerats eller behandlas skördade mer än vartannat gossebarns liv. 1 de två första äktenskapen föddes fyra söner, alla avledo i späda ålder, två blevo ej ens årsgamla. Johan dog något över ett år gammal medan Anna Tranbergs son Eric blev 4 år 2 månader och 14 dagar gammal. De räknade åren, månaderna och dagarna röjer faderns maktlösa sorg. Det var ju ett burget hem, där det knappast kunde bli tal om undernäring. Samma standard rådde i Brunflo men där fingo kyrkklockorna en annan klang än de i Täby helgedom.

Ur dödboken från Brunflo församling år 1778 hämtas ett omnämnande: Jfrån sit afskedstagande urtue Bancwen har han ständigt bodt här i Församlingen och alltid wisat prof af Gudsfruktanctan redlighet och ett berömmiligit uppförande.

Hans hälsa har de senaste åren, så mycket vid hans höga ålder kunnat väntas. varit tämmeligen god, tils han 8 dagar före sin död ansattes af en Hetsig Feber. som ändade han lif d:14 i denna månad, sedan han anbefalt sin Själa i sin trofasta Frälsares händer. I C. M. Brandelius' skrift om Täby talas om Erich Winnberg ss "en Högackad och Wäl-Betrodd Crono-Befallningsman i Täby, som enligt sockenstämmebeslut 1733 fick sig tilldelad en gravplats i kyrkan på grund av att han år 1730 skänkte en sockne-Budskalck, en psalmbok och en handbok till kyrkan, böcker som tillsammans kostat 15 dlr

k:mynt. Den lilla fbrgyllda kalken 15 lod tung med paten kostade 40 dlr k:mynt, en aktningsvärd summa på den tiden."

E. Vingedal nämner i sin lilla skrift "Gravhällarna i Täby kyrka" Anna A. Sparrmans grav på okänd plats i stora gången (1733) liksom Erick Winberg "Crono-Befallningsman" (1735) samt Erich Winnberg "Bancobokhållare" (1745) också gravar på okänd plats i stora gången. Det råder inget tvivel om, att det är fråga om en och samma grav, den stora dubbelgrav, som Eric Johansson Winnberg den 25 sept. 1733 talar om såsom "min egen köpter murader Graf" i Täby kyrka. Här gäller det häll nr 11 bestående av två stora kalkstenar försedda med spår av tre nedsänkta fält med nu till stor del utnött text. Texten på den övre tavlan lyder:

CHRISTUS ÄR MITT LIF

OCH DÖD ÄR

MIN WINNING

Eric Johansson Winnberg själv ligger tillsammans med sin fjärde fru Christina Margareta Trafvenfelt begravnen i Brunflo kyrka.

Christina Margareta Trafvenfelt var en Wasaättling. Kung Gustaf Wasa och Drottning Margareta Lejonhuvad hade en stor familj. En av döttrarna var princessan Sophia.. Hon blev gift med den rabiante och brutale hertig Magnus av Sachsen-Lauenburg, som vållade henne och hennes omgivning liksom också Kung Carl IX så mycket bekymmer. Deras son, Prins Gustaf, hertig av Sachsen-Engern-Westfalen, och slottsloven till Kalmar slott, var egendomligt nog inte gift med Anna Knutsdotter Lillie av Ökna, dotter till Riksrådet Knut Knutssom Lillie av Ökna.

Men de fingo flera barn tillsammans.

Brita Gustafsdotter Rutencrantz var naturlig dotter till dessa två förstnämnda personer. Brita Rutencrantz gifte sig med Anders Stråle av Sjöared till Strålsnäs. Magnus Stråle av Sjöared till Strålsnäs (i Kalmar län) var deras son. Född den 25.12.1646. Död d. 7.8.1708. Överstelöjtnant. Han var gift med Elisabeth Schildt och fick med henne en dotter, som hette Hedvig Stråle av Sjöared. Född

1669, död 1700. Hedvig Stråle gifte sig med krigarättlingen Eric Trafvenfelt till Mällby i Giresta. Född 1666. Död 1731. Överjägmästare. (Eric Trafvenfelts farfader hette Bengt Travare, adlad 1650, överstelöjtnant räddade kung Carl X Gustafs liv vid slaget vid Warschau 1656.)

Sonen Eric Casimir Trafvenfelt f. d. 1.11.1697 blev kapten vid Jämtlands dragoner och gift med Christina Elisabeth Planting- Berglou f. d. 10.11702.

Dottern Christina Margareta Trafvenfelt gifte sig med Eric Johansson Winnberg.

Dechiffreering.

Graf-Bref upprättadt för Krono- Befallningsmannen

Högachtade och wälbetrodde Herr Erich Winberg och dess Äkta H. Barn och rätta Bröst-Arvingar.

Härmed antecknade vid denna tiden närvarande Pästör och Kyrkoherde Nicolaus Forssman och kyrkiovärdar Johan Ersson i Litsby samt Theodorus Rydelius i Byen, göre witterligt att hava med församlingens goda ja och samtycke i allmän sockenstufva och sockenstämma som skedde året 1733 E. C.

Trinitatis, när detta graf-Bref upprättat blef updragit en lägersten och graf uti Kyrkian, när man stiger in uti Kyrkian igenom Kyrkio dörren, som är 13 qvarter lång, warandes Bredden 10 qvarter för Kronobefallningsman hög-achtade och wälbetrodde Herr Erich Winberg och dess äkta H. Barn och rätta Bröstarfvingar för 30 Riksdaler Kopparmynt och utom detta är af Herr Kronobefallningsman förärat till bevakning en Sochne-Budskalk, som är förgyllder med dess Paten, som kommer att kosta Fyratio Riksdaler Kopparmynt samt en psalmbok och handbok, som betingar sig till 15 Riksdaler Kopparmynt tillsammans.

Härföre och i anledninga av allt detta tillägger vi, som äro ? Kyrkians Befrämjare Kronobefallningsman Herr Erich Winberg och dess H. Barn och rätta Bröstarfvingar till sin egendom och evärdelig lägersten; dock med sådan condition och vilkor, at Kyrkian niuter sin tillbörliga wederkämslorätt för graföppningar och ringningar samt Bårklädet med hwad mera är, när någon döder thär införes at begrafvas. Till större visso och säkrat, så äro nu likalydande twenne grafbref upprättade, den ena som är ? skrivna ? originalet Kronobefallningsmannen wälbetrodde Herr Erich Win-berg, Barn och rätta Bröstarfvingar tillhörig, det andra ävfen så lydande wid Kyrkian ? erinrat ? och i dess Kyrkiobok

infördt. Detta alt warder med våra egna händers underskrift och vanlige signete samt Bomårken besannjt och bekräftat. Täby Sockenstufwa d 21 Maj 1733. Nicolaus Forssman Past. Täbyensis

Johan Ersson i Litsby Kyrkiowärd Erich Svensson i Täby by

Johan Andersson i Felbro Tolfman Anders Mattson i Såstå Tolfman

Erich Andersson i Walla Theodorus Rydelius Kyrkiowärd

Johan Hansson Wisinge Johan Johansson i Fittia By

Mats Karlsson i Rigsta

Hand som detta Graf Bref till dess innehåll dikterar, samtycker jag Anno ex die lit supra Såsom wittnen underskrifvit J. Ekwaldh Erich Winnberg.

Vid en tillbakablick av de tre nämnda generationernas medlemmar är det särskilt några namn, som äro intressanta och värda en kommentar. Eric Jönsson eller Johansson Bysseskytt var uppenbarligen en dynamisk man med iögonfallande egenskaper. Han var ej bara en tekniker i skjutkunnandets tjänst. Hans skrivkunnighet med påtagliga estetiska drag gjorde honom användbar för vidgade uppgifter bl. a. såsom förhandlare i ekonomiska frågor.

Anteckningarna arkivet på Stockholms slott ger gesked om, att han hade befogenhet att träffa avtal med ingen mindre än Louis de Geer. Därför var det inte underligt, att han nådde en så pass framskjuten ställning såsom en av konung Gustaf II Adolfs betrodda artillerikaptener. Hans hustru Margareta Andersdotter måste även med den tidens sätt att se ha varit en handlingskraftig kvinna. Hennes far hette Anders. Närvaron av Mårten Skinnare (ej att förväxla med den tidigare Gustaf Wasa-köpmannen med samma namn från Skänninge, som ej hade några biologiska arvingar) såsom fadder tyder på en nära förbindelse med skinnarskrået. Anders kanske just var en skinnare och säkerligen ej medellös, när Margareta kunde gifta sig med Eric Jönsson redan såsom Bysseskytt.

När hennes make blev borta i kriget såsom kapten Erik Jönsson Lunow, var det Margareta Andersdotter, som fick ta hand om familjens försörjning. Sonen Johan var ju bara sex år, när pappan

försvann i Balticum och det tog ytterligare flera år, innan han såsom dagakarل kunde bidra till familjens uppehälle. Det var uppenbarligen ej bara fader Eric, som stod för de intellektuella övervägandena inom familjen.

Hans tyskorienterade namnbyte blev måhända incitamentet till att behov av svenskt släktnamn aktualiserades, vilket tyder på, att Johan Ersson och hans mor ej varit främmande för skrivandets betydelse. Dock har ej en enda rad, skriven med hans hand återfunnits i arkiv eller Djurgårdsförvaltningens annaler. När han dock som långväga främling fick äkta den unga Sara Alander måste hans anseende ha varit gott och då fanns redan namnet Winnberg med bilden. Sara Alander kom från ett hem, där boklig bildning var en självfallen sak.

De bägge äldsta sönerna blevo skrivare, medlemmar i en växande byråkrati i stormakttidens Sverige. Moder Saras inflytande är påtagligt vid sönerns val av yrken. När det egna hemmets resurser sveko, aktade hon sig icke för att sända sonen Eric till brodern, borgmästare Bertil Alander, som då var kronobefallningsman i Brunflo, för utbildning. Kanhända var det också ett sätt att få del i modersarvet efter Anna Jöns-dotter AEdenia, vilken ingalunda saknade tillgångar. Hon ärvde ju jord av sin fader, kyrkoherde Jöns Eric AEdenius i Niurunda.

Eric Johansson Winnberg har givit oss en klar bild av sin karriär genom egna anteckningar.

Han framstår såsom den djupt religiöse ämbetsmannen, uppskattad var än han varit, som gifte sig på sin ålders dagar med den välborna Christina Margareta Trafvenfelt. Bouppteckningen efter Eric Winnberg har sitt intresse bl. a. av att den utpräglad skrivbordsorienterade bankmannen ägde en vapensamling, som ej uteslöt väl använda skjutvapen av skilda slag. Om Fru Margareta vet vi föga mer än att hon som en god hustru regerade över ett stort och förmöget hem och efterlämnade sönerna Eric Casimir och Johan Ludvig, där patronymikonfrekvensen är lika påtaglig som under alla de tre första generationerna.

Källa: Lars Erik Winnbergs Släktrönika

Måndag den 22 mars 1999

Anteckningarna är skrivna av Margaretha Winnberg

© 1999 Richard Winnberg .